

Ontwikkeling modal split goederenvervoer 2005 - 2017

Notitie

Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid

Olaf Jonkeren

Mei 2019

Het Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid (KiM) maakt analyses van mobiliteit die doorwerken in het beleid. Als zelfstandig instituut binnen het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) maakt het KiM strategische verkenningen en beleidsanalyses.

De inhoud van de publicaties van het KiM behoeft niet het standpunt van de minister en de staatssecretaris van IenW weer te geven

Ontwikkeling modal split goederenvervoer 2005 – 2017

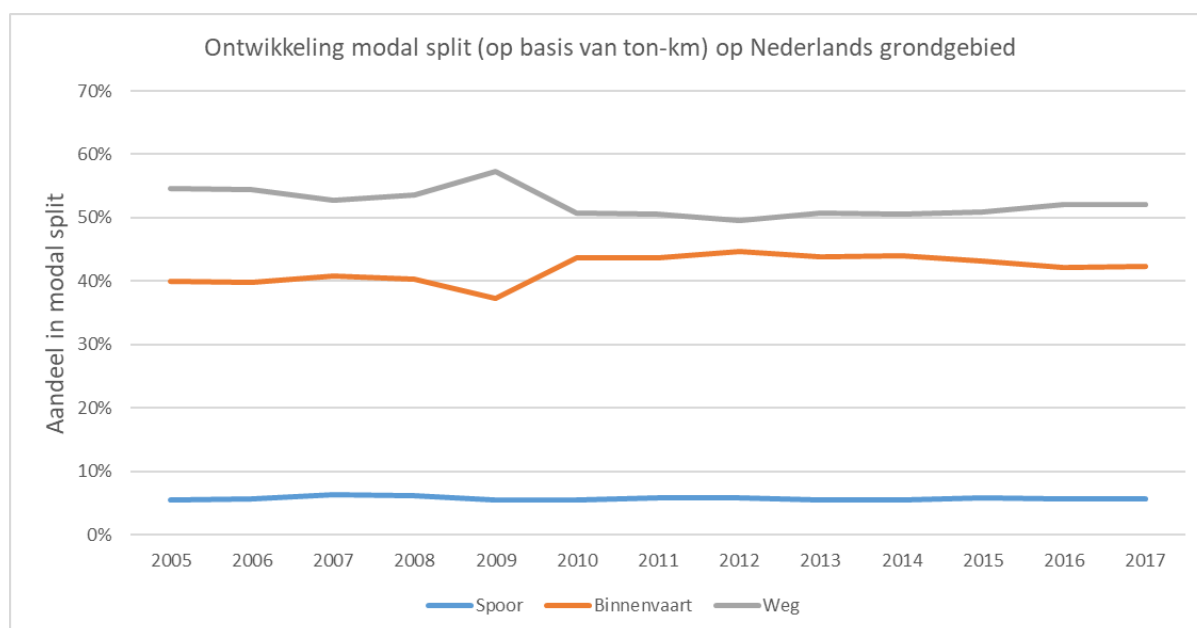
Aanleiding

De aanleiding voor deze korte notitie is de brief van 7 mei 2019 van de Algemene Schippersvereniging (ASV), mede ondertekend door Particulier Transport Cooperatie (PTC) en Evofenedex, over de modal shift in de vervoerssector. De ASV stelt dat er zich een modal shift in de richting van een afname van het aandeel binnenvaart en een toename van het aandeel wegvervoer voltrekt in het goederenvervoer. Als voornaamste oorzaak voor deze “omgekeerde modal shift” wordt het regelwoud aan technische eisen van de CESNI genoemd.

Naar aanleiding van deze brief heeft DG Luchtvaart en Maritieme Zaken, Directie Maritieme Zaken, afdeling vaarwegen en binnenhavens het KiM gevraagd om de ontwikkeling van de modal split in het goederenvervoer in de afgelopen jaren in beeld te brengen.

Ontwikkeling

Figuur 1 en tabel 1 presenteren de ontwikkeling van de modal split, op basis van de vervoersprestatie (ton-km) van de vervoerwijzen spoor, binnenvaart en weg, op Nederlands grondgebied door Nederlandse en buitenlandse vervoerders. De focus van de analyse richt zich op Nederlands grondgebied vanwege de beschikbaarheid van de openbare goederenvervoerdata en omdat een modal shift gevolgen heeft voor de congestie en de CO₂ uitstoot in Nederland. Figuur 1 is de visualisatie van tabel 1. De percentages in tabel 1 zijn afgeleid uit goederenvervoerdata van het CBS welke ook worden gebruikt in de jaarlijkse mobiliteitsbeelden van het KiM (zie voor de meest recente: KiM (2018)).

Figuur 1: Ontwikkeling modal split (ton-km) op Nederlands grondgebied. Bron: KiM (2018).

Tabel 1: Ontwikkeling modal split (ton-km) op Nederlands grondgebied

Jaar	Spoor	Binnenvaart	Weg
2005	5,5%	40,0%	54,5%
2006	5,7%	39,8%	54,5%
2007	6,3%	40,8%	52,8%
2008	6,1%	40,4%	53,5%
2009	5,5%	37,2%	57,3%
2010	5,6%	43,7%	50,7%
2011	5,9%	43,6%	50,5%
2012	5,8%	44,7%	49,6%
2013	5,5%	43,8%	50,7%
2014	5,5%	43,9%	50,6%
2015	5,8%	43,2%	50,9%
2016	5,7%	42,2%	52,1%
2017	5,6%	42,3%	52,1%

Bron: KiM (2018).

Bovenstaande analyse is ook uitgevoerd op goederenvervoerdata over de vervoersprestatie van de drie vervoerwijzen op Nederlands grondgebied door Nederlandse en buitenlandse vervoerders van Eurostat. De aandelen van de vervoerwijzen wijken dan iets af¹, maar het verloop van de aandelen, en dus de modal shift, is praktisch identiek. Tenslotte heeft ook het toevoegen van de vervoerwijze pijpleiding aan de analyse geen invloed op het verloop van de aandelen van de andere vervoerwijzen.

Observatie

De geobserveerde periode is op te delen in twee perioden met tegengestelde trends. In de periode 2005 – 2012 neemt het aandeel wegvervoer af met 4,9 procentpunten en neemt het aandeel binnenvaart toe met 4,7 procentpunten. Tussen 2012 en 2017 neemt het aandeel weg toe met 2,6 procentpunten en neemt het aandeel binnenvaart af met 2,4 procentpunten. Het aandeel spoor laat slechts kleine schommelingen zien in beide periodes. In de eerste periode is dus sprake van een shift van weg naar binnenvaart en in de tweede periode van een “omgekeerde” kleinere shift van binnenvaart naar weg. De oorzaken voor deze ontwikkeling zijn in deze notitie niet onderzocht.

---

¹ Dit wordt veroorzaakt door een verschil in het toerekenen van de tonkilometers van Nederlandse en buitenlandse wegvervoerbedrijven aan het grondgebied van Nederland.

Literatuur

KiM (2018) Kerncijfers Mobiliteit 2018, KiM-18-A20, Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid.

Colofon

Dit is een uitgave van het
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Mei 2019
Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid (KiM)

Auteur:
Olaf Jonkeren

Vormgeving en opmaak:
Huisstijl MinIenW

Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid (KiM)
Bezuidenhoutseweg 20
2594 AV Den Haag

Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Telefoon : 070 456 1965
Fax : 070 456 7576

Website : www.kimnet.nl
E-mail : info@kimnet.nl

Publicaties van het KiM zijn aan te vragen bij het KiM (via kimpublicaties@minienw.nl) of als PDF te downloaden van onze website www.kimnet.nl. U kunt natuurlijk ook altijd contact opnemen met één van onze medewerkers.

Delen uit deze publicatie mogen worden overgenomen onder vermelding van het KiM als bron.